

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan zjutraj, izvemši pondeljke.

Mesečna naročnina:

▼ Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/L. — Telefon 213.

Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Ob smrti Ljenina.

Ko se je vršil leta 1915, v švicarskem Zimmerwaldu sestanek ruskih marksističnih revolucionarjev, ga je od gigantskih bojov svetovne vojne zavzela Evropa skoraj popolnoma prezrla. Ravno tako je šla Evropa tudi preko drugega sestanka, ki se je vršil leto dni kasneje v Kientalu.

In vendar sta ta dva sestanka izhodišče ruske boljševiške revolucije in vse, kar se je godilo kasneje v korist svetovne revolucije, je bilo samo izvrševanje sklepov obeh sestankov.

Na obeh teh sestankih pa sta imela glavno besedo Ljenu in Trocki. Prvi človek slovanske nihilistične duše, vodja ruske poraženske inteligence, ki je hotela poraz Rusije, da postavi na razvalinah stare novo Rusijo — drugi pa vodja masčevanja židovske inteligence, ki je s porazom Rusije hotela masčevati pogrome in z rusko revolucijo ustvariti tla za svetovno.

Ljenu mož misli, Trocki mož dejanja, oba pa neizprosna v boju za zmago skupne misli, ki je bila obema važnejša ko pa milijoni človeških življenj.

Tako sta se ta dva velika doktrinarca idealno izpopolnjevala in različnost njunih značajev je bila samo pridobitev za skupno stvar.

Z neizprosno doslednostjo sta šla po kientalskem sestanku ta dva velika moža na delo za izvedbo svetovne revolucije. In ko je izbruhnila skoraj nato ruska revolucija, sta bila ta dva moža edina, ki sta vedela, kaj hočeta, ki sta ostala hladna in trezno misleča in ki se nista v medenih tednih revolucije udala sanjarstvom.

Trdno sta zastavila svoje sile in med tem ko se je dvigal Kerenski s frazami v nezastužen nimbus ruskega Napoleona, sta Ljenu in Trocki podirala stebel za stebrom družabnega reda, dokler nista pol leta kasneje postala vladarja Rusije.

Rusko meščanstvo, ki je izvršilo revolucijo, je znalo samo oprostiti narod spomni, ni ga pa znalo brzdati. Ljenu in Trocki pa sta znala oprostiti narod vseh spomni, zato da mu kasneje naložita še močnejše vezi.

Mojstrsko je bilo, kako sta Ljenu in Trocki vrgla meščanske revolucionarje. Brez moči sta bila, ko se je pričela revolucija in niti povratek njima ni bil dovoljen. Toda tudi iz tujine sta bila močna, ker njuni močni osebnosti sta slepo vladali nad njihovimi fanatičnimi pristaši in ti so delovali, kakor sta ukazovali.

Izšel je znani ukaz vojnega ministra št. 1, ki je bil z vednostjo Kerenskega utihotapljen in ki je odpravil vojaško disciplino. Sledila je vstopitev sovjetske soldatskih, delavskih in kmetijskih deputatov, ki si je s svojo jakobinsko taktiko prisvojili hitro odločujoč vpliv. Med narod pa so bile vržene nezastisane obljube o paradisu na zemlji in geslo: zemljo kmetom, tovarne delavcem, rudniki rudarjem so hipoma ujedinih mase naroda pod boljševiški praporjem. Proglasila je bila svoboda vsakega dejanja, na fronti je bilo proklamirano bratstvo sovražnika, skratka vse, kar je instinkt mase želel, vse je bilo proklamirano kot pravilno.

Tako je stalno rasla moč boljševikov, ona socialnih revolucionarjev pa padala. Mogli so sicer socialni revolucionarji šestkrat popolnoma zatreti Ljenuovo stranko, toda Ljenuov očitek kompromisarstva in protirevolucionarstva jim je stalno zlomil aktivnost. Še v juliju je moglo par kosaških bataljонов zatreti boljševiško vstajo, toda že mesec dni kasneje se je Kerenski zbal odločilnega dejanja. Zato so boljševiki morali zmagati.

Težki časi pa so prišli za boljševike, ko je meščanstvo pričelo s protirevolucijo. Če bi bil napad protirevolucionarjev koncentriran in če ne bi znal Ljenu tako mojstrsko izigravati sedaj menjševike, sedaj socialne revolucionarje in če ne bi bil Trocki tako velik organizacijski talent, bi morala boljševiška revolucija propasti.

Najbolj častno izpričevalo za Ljenu in Trockega je ravno v tem, da sta vedno stajala v ozadje, če je interes skupne stvari to zahteval. Če je moral govoriti misel, tedaj je spregovoril.

Seja narodne skupščine.

Resolucija o sporazumu z Italijo je bila odklonjena s 120 proti 60 glasovom. — Dnevni red za prihodnje seje.

Beograd, 23. januarja. (Z) Današnja seja narodne skupščine se je začela ob pol enajstih dopoldne. Seje se je udeležilo veliko število poslancev. Posebno se je opazilo, da je bila vsa vladna večina na seji. V parlamentu je vladala velika živahnost. Seji je predsedoval Ljuba Jovanović. Po končanih formalnostih je bila dana na glasovanje konvencija o razmejitvi z Romunijo. Predlogu je bila priznana nujnost. Pred prehodom na dnevni red se je vzel v pretres nujnost predloga opozicije glede sporazuma z Italijo. Nujnost so zahtevali s svojimi podpisi klerikali, demokrati, muslimani in zemljoradniki. Predno je predsednik dal na glasovanje nujnost, je dobil besedo minister za zunanje zadeve dr. Ninčić, ki je izjavil, da je parlamentarni običaj, da se o pogajanjih, ki se šele vodijo, ne dajejo obvestila. Ko bo sporazum podpisan, ga bo minister predložil narodni skupščini v odobrenje, oziroma v ratifikacijo, kakor to določa ustava. Sedanje razmere pa ne dovoljujejo, da bi se o tem vodila razprava. Minister ne sme dati podrobnih obvestil, predno ni stvar perfektna. Navzlic temu pa je šefe strank obvestil o sporazumu in misli, da je s tem napravil svojo dolžnost. Nato je Ljuba Davidović izjavil, da dr. Ninčić šefov strank ni podrobno obvestil, kajti iz tega obvestila ni bilo mogoče razbrati, kakšen je sporazum. Za Davidovićem je dr. Spaho v imenu mu-

slimanov protestiral, ker njegov klub o sporazumu ni bil obveščen. Prešlo se je nato na glasovanje, pri katerem je bila nujnost opozicijske resolucije s 120 proti 60 glasovom odklonjena.

V nadaljnjem poteku seje je bilo skupščini naznanjeno, da je Mihael Ranković dal ostavko kot drugi podpredsednik skupščine. Ostavka je bila vzeta na znanje. Na eni prihodnjih sej si bo skupščina izbrala novega drugega podpredsednika. Predsednik skupščine je nato odredil odmor, da bi se načelniki skupin sporazumeli o dnevnem redu za naslednjo skupščinsko sejo. Po odmoru je bila skupščini naznanjena resolucija, ki so jo načelniki skupin sklenili na konferenci. Po tem sklepu bo naslednja seja jutri ob 9. dopoldne. Kot prva točka se postavi na dnevni red interpelacija poslanca Kremžarja in tovarišev glede trboveljske stavke in interpelacija poslanca Lazića o pravilniku za kuluk. Naznanjen je bil tudi dnevni red za jutrišnjo sejo. Na tem dnevnem redu je kot prva točka posojilo 300 milijonov frankov za oborožitev. Nato pa bo izvoljen poseben odbor, ki bo imel pretresati sedem do osem zakonskih predlogov, ki so predloženi skupščini. Na seji šefov skupin je bilo tudi določeno, kako se ima postopati s poročilom administrativnega odbora, ki je bil predložen skupščini. Seja se je končala ob 12. uri.

Zborovanja parlamentarnih klubov.

Prizadevanja za stvoritev opozicijskega bloka. — Nesoglasje med Davidovićem in Pribečevićem. — Radikalni klub je odobril postopanje vlade.

Beograd, 23. januarja. (Z) Danes dopoldne je imel zemljoradniški klub kratko sejo, na kateri se je govorilo o stališču, ki naj ga zavzame stranka napram ustanovitvi opozicijskega bloka. Glede tega vprašanja se je nadaljevala seja tudi popoldne. Demokratski klub bo na jutrišnji seji razpravljal o istem vprašanju. Kakor se doznava, obstojita v dem. klubu dve različni mnenji o delu opozicijskega bloka. Davidovićeva skupina je za brezpogojno sodelovanje z ostalimi opozicijskimi skupinami, Pribečevićeva skupina pa se drži popolnoma rezervirano in se trudi zavirati Davidovićevo akcijo. Medtem ko so zemljoradniki imeli sejo, sta dr. Korošec in dr. Spaho posestila Davidovića ter se z njim celo uro razgovarjala. Demokrati so mnenja, da bo, če pride do sporazuma glede ustanovitve opozicijskega bloka, prišlo v Beograd tudi nekaj Radićevih poslancev. Tega mnenja so tudi muslimani in klerikali. Zemljoradniki pa se drže rezervirano in nočejo o tem izraziti nobenega mnenja.

Beograd, 23. januarja. (ML) Jugoslovanski klub je imel popoldne sejo, na kateri se je najprej pretresalo o delovnem programu opozicijskega bloka. Sklenjeno ni bilo nič definitivnega, ker hočejo klerikali poprej počakati na odločitev demokratskega kluba.

OBISK ČESKIH PARLAMENTARCEV V BEOGRADU.

Beograd, 23. januarja. (Z) Češkoslovski poslanik Seba je med skupščinskim glasovanjem posetil predsednika skupščine Jovanovića in se z njim razgovarjal o posetu čeških parlamentarcev v naši skupščini. Češkoslovski parlamentarci nameravajo meseca maja vrniti poset, ki so ga naši parlamentarci napravili v Pragi.

Ljenu, če pa je morala učinkovati sila, tedaj je bil v ospredju Trocki.

S smrtjo Ljenina je ono divno razmerje med mislijo in voljo, ki je omogočilo zmago boljševikov, pokopano. In Trocki sam, ki je kot glavni izvrševatelj terorja in kot žid najbolj osvoboden, ne bo mogel zadržati bližnje zmage kompromis zahtevajočih elementov. Z njihovo zmago pa je postala misel svetovne revolucije definitivno stvar zgodovine.

Pred podpisom sporazuma z Italijo.

Ministrski svet je odobril sporazum z Italijo. — Pašić in Ninčić sta odpotovala v Rim.

Beograd, 23. januarja. (ML) Od petih do sedmih zvečer je imel ministrski svet zopet sejo, na kateri sta predsednik vlade Pašić in zunanji minister dr. Ninčić kratko pred svojim odhodom v Italijo obvestila svoje tovariše o podrobnostih načrta, na katerega podlagi se bo v Rimu definitivno sklenil sporazum z Italijo glede Reke. Og. Pašić in Ninčić sta dobila odobrenje svojega načrta s strani kabineta, da lahko podpišeta ta sporazum z Italijo. Potem se je govorilo o parlamentarnem položaju. Vlada je ugotovila, da sedaj ne preti nobena večja nevarnost s strani opozicijskega bloka. Odboren je bil zakonski načrt ministra za socialno politiko o invalidih in se predložil v kratkem narodni skupščini. Nadalje je bilo sklenjeno, da pridejo za časa odsotnosti ministrov Pašića in dr. Ninčića na dnevni red parlamenta le tekoči posli. Najprej naj se konča debata o interpelacijah, ki so na dnevnem redu. Potem pa naj pride takoj pred zbornico zakonski predlog o posojilu 300 milijonov francoskih frankov. Določeno je bilo tudi, da nadomesti ministrskega predsednika Pašića za njegove odsotnosti najstarejši minister, t. j. minister za izenačenje zakonov Marko Trifković.

Obisk kralja Aleksandra v Parizu.

Beograd, 23. januarja. (B) V Beogradu in Parizu se vrše velike priprave za potovanje naše kraljeve dvojice v francosko prestolico. Posetila naj bi Pariz, kakor se govori v poučevalnih krogih, koncem marca ali začetkom aprila. Ta poset bo imel popolnoma oficijelni značaj. Zato sta sedaj obe prestolici v stalni zvezi. — Pri tej priliki je važno pripomniti, da se govori v političnih krogih tudi o tem, da obiščeta kralj in kraljica po svojem povratku iz Francije Rim. To vest je poslal svojem listu posebni poročevalec milanskega »Corriere della Sera« v Beogradu, Italo Zingarelli, ki zatrjuje, da se že sedaj vrše priprave v Rimu za prihod naše kraljeve dvojice.

Sožalne izjave ob Ljenuovi smrti.

Varšava, 23. januarja. (K) Glede na smrt Ljenina je nemška vlada opravniku poslov v Moskvi naročila, naj izreče sožalne izjave. Hkrati je poljski ministrski predsednik Grabski poslal sovjetski vladi kondolenčno brzojavko.

Pariz, 23. januarja. (K) »L'Humanité«, ki je glede na Ljenuovo smrt izšla s žalnim robom, objavlja oklic komunistične stranke na delovno ljudstvo Francije, v katerem proslavlja Ljenuov spomin. V oklicu se predlaga, da se v tovarnah in na delavnih prostorih na dan Ljenuovega pogreba delo za pet minut ustavi.

LIKVIDACIJA AGRARNE REFORME V DALMACIJI.

Beograd, 23. januarja. (Z) Za jutri dopoldne ob 10. je Vasa Jovanović, predsednik odbora za proučevanje zakonskega predloga o likvidaciji agrarne reforme v Dalmaciji, sklical sejo odbora.

ODSTOP PREDSEDNIKA ČEŠKO-SLOVAŠKEGA SENATA.

Praga, 23. januarja. (K) Načelnik agrarne stranke je objavil v današnjem »Venkovu« daljši opis Praškega zaveje. V članku pravi, da je preiskovalni odbor prišel do zaključka, da ni povoda dvomiti na resničnost izjave, ki jo je dal Prašek o uporabi prebitka centrale spirita. Ker pa je ta zadeva v javnosti vzdignila precej prahu, smatra odbor glede na notranji politični položaj za potrebno, da se predsednik senata Prašek odpove svojim funkcijam. Prašek je izjavil, da funkcije odloži.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 23. januarja. (Uradno) Zimerno spremenljivo; zjasnitev; mraz; ki bo nekaj časa držal.

Delavska vlada na Angleškem.

London, 23. januarja. (K) Ramsay MacDonald je sestavil vlado takole: Predsedstvo in državno tajništvo za zunanje zadeve: MacDonald, čvar državni pečatov Clynnes, notranje zadeve Henderson, lord-predsednik tajnega sveta Parmour, lord-kancelar Haldane, zakladnik kancelar Snowden, vojna Walsh, zrakoplovstvo general Thomson, prvi lord admiralitete Chelmsford, kolonije Thomas, minister za Indijo Oliver, trgovina Sidney Webbs, poljedelstvo Noel Buxton, javna dela Jowett, hkrati kancelar vojničine Lanchester, tajnik za Skotsko Adamson, selstvo Trevelyan, delo Thomas Schau, pošta in brzojav Delatshorn.

Berlin, 23. januarja. (K) Brzojavna unija poroča iz Londona: Nekaj skupina konservativcev namerava pri otvoritvi parlamenta predložiti naslednjo nezaupnico MacDonaldu: Do vlade, ki ne predstavlja niti tretjine angleških volivcev ne moremo imeti zaupanja, ker se naslanja na socializem in ji tedaj ni mogoče izvrševati uprave dežele po željah meščanskih volivcev.

INVALIDI PRI KRALJU.

Beograd, 23. januarja. (Z) Sinoči ob 6. uri je kralj sprejel predsednike invalidskih udruženj, ki so mu razložili težave položaja, v katerem se nahajajo invalidi. Kralj je obljubil svojo gromotno pomoč.

ARETACIJA ČLANOV UPRAVNEGA ODBORA »UJEDINJENE BANKE«.

Beograd, 23. januarja. (Z) Po sklepu mestnega sodišča so bili odvedeni zaradi goljufije v zapor trije člani upravnega odbora »Ujedinjene banke«, in sicer njen generalni direktor Ilija Radović, ter člana upravnega odbora Milan Marković in Čeda Kostić. Ta aretacija je v Beogradu izzvala iznenađenje. Aretiranci so po svojih odvratnih vložili pritožbe, vendar pa prvostopno sodišče še ni rešilo pritožb.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

V Ljubljani:

Drama: »Othello«. Red F.
Opera: Zaprt.
Kino Matica: »Grehi očetov«.
Kino Tivoli: »Bestija v ženi« — III. del: Smrtonosna ljubezen.
Kino Ideal: »Mali begunec«.
Kino Ljublj. dvor: Orientalna drama iz 1001 noči v 2 delih — 9 dejanj v enem sporedu — »Bagdadski berač«.
V Mariboru:

Narodno gledališče: »Pri treh mladenkah«. Red D.
Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor pri glavnem kolodvoru.

Ruski kmet in boljševizem.

Nedavno smo obelodanili na tem mestu veselekulturni članek znanega profesorja Charlesa Sarolea o razmerah v Rusiji. Ker je "Prager Presse" objavila sedaj tudi doatek k temu članku, objavljamo tudi doatek. Sarolea piše:

V trenutku, ko so izdali boljševiki svoj znan dekret, po katerem bi se moralo nacionalizirati vse narodno premoženje, se je nenadoma izkazalo, da je ogromen del, pravilne skoraj vse premoženje, izgnilo. Vse svoje delovanje, energije vseh svojih najboljših glav, so koncentrirali boljševiki na problem razdeljevanja blaga, ker so bili prepričani, da se bo vprašanje produkcije rešilo samo od sebe. To se pa ni zgodilo. Naenkrat je bilo več konsumentov, kakor jih je naštevata statistika. Samo v vladnih uradih je bilo treh zamašitih železnic sedem milijonov ljudi. Toda produkcije ni bilo. Izdelovali pa so nepretrgoma vladne odredbe in bilijone sovjetskega papirnatega denarja. Komunistični dekreti so ostali mrtve črke, vrednost papirnatega denarja pa je padla z rapinno brzino.

Marsikateremu idealistu se je dozdevalo, da bo Rusija problem produkcije bolje rešila, saj je več kakor 85 odstotkov vsega prebivalstva kmetstva, ki več produkcije ne porabi. Ta razred proizvajal živih in surovine, torej stvari, ki jih sovjetski delavec najbolj potrebuje. Nadalje je kmet dobil svojo zemljo zastonj in je tako napravil z revolucijo prav dobro kupčijo. Ali ni bilo potemtakem prav, da služi ta stan oni revoluciji, ki se ji ima za vse zahvaliti? Naj obdelujejo zemljo, naj prodajajo sovjetski vladi svoje proizvode! Tako bo vse dobro, ker bo država lahko izvrševala svojo idealno misijo. Toda kmet tega ni mogel razumeti. Svojih pridelkov ni hotel prodajati. Kakor ne najdete v nobeni državi sveta kmeta, ki bi se udaljal filantropiji, tako tudi ruski kmet ni hotel pripustiti, da bi mestni delavci obhajali svoj revolucionarni predpust na račun kmetstva življa. Kmet je moral plačevati za vsa, kar je proizvedel delavcem, izredno visoke cene. Za svoje pridelke pa je dobival smešno nizko ceno. Čemu naj bi potem kmetje vzdrževali celo kasto parazitov ali zaledav na ljudskem telesu. Čemu naj bi sprejemali denar, ki je izgubil mesec dni po sprejetju en milijon odstotkov svoje vrednosti?

Tako se je branila "pokvarjena" in "egotska" dežela proti svoji zalogi življenjskih potrebščin državi in tako je bila onemogočena sovjetskom njih politična koncepcija.

Sovjetska vlada bi bila morala uporabiti napram kmetom vse drugačna sredstva. Z istim terorjem, ki se je tako slajno

obnesel napram aristokratskim posestnikom in buržujaz, bi bila morala kaznovati kmetstvo, ako ne bi hotelo prodajati svojih proizvodov državi. Ta teror bi ravno v kmetijskih masah izrazil večji uspeh nego pri drugih kastah. Prvič: bili so vajeni poslušati in ubogati. Drugič: bili so pomočniki boljševikov v revoluciji, dobili so zemljo, ki je sedaj njihova in njih usoda je bila odlej tesno združena z usodo revolucije.

Najprej so poizkusili boljševiki s terorjem. Sledilo je sežiganje vasi in določevanje talcev. To je pomagalo za nekaj časa. Take ekspedicije pa so bile sredstvo obupa in poleg tega zelo dragocena stvar. Rusija je ogromna, vasi pa so daleč narokoli raztresene. Pasivni odpor mušikov je torej mogel, četudi se aktivno ne bi bili upirali. Diktatorji bi bili lahko konfiscirali zaloge žita. Nikdo pa ni mogel prisiliti mušika, da obdela več zemlje, kakor mu je potrebno za lastno uporabo.

Razen tega se je spremenilo duhovno držanje mušika, ki je v razdobju silne revolucije pil iz velikega kozarca svobode... Kmet je torej ostal v stanju pasivne rezistence, v svojih modrih metodah. Učinek je bil ta, da je skopnela površina obdelane zemlje na strahoten minimum. Naenkrat je bilo premalo hrane za velika mesta. Naposled so prišle elementarne nevarnosti, slabe žetve, prišlo je umiranje ruskega prebivalstva in civilizirani svet je gledal tragedijo modernega veka. Sovjetski diktatorji so uničili aristokracijo. Decimirali so srednji sloj. Na predvečer njihovih vojaških in političnih uspehov pa jih je udaril ruski mušik. Dežela je kakor vedno, tako tudi sedaj premagala mesto. Diktatorji so kapitulirali. Meseca marca 1921 je proglasil Ljening svoj novo gospodarsko politiko. Priznal je, da je komunizem preuranjen in da se ga more uvesti le po etapah. Sledila je obnova privatne produkcije in privatne svojine. Razni ljudski komisariji, med drugim tudi Krasn, so šli v inozemstvo po kapital, ki bi naj prisilil umirajoči Rusiji na pomoč. Kapitala se ni samo povabilo: dalo se mu je tudi monopole in privilegije, ki poprej niso bili mogoči. Obilničale so se silne koncesije. Paradiž delavstva naj bi se spremenil v paradiž milijonarjev, in naj bi postal nova Kalifornija. To je bil konec velikega eksperimenta z boljševizmom. Eksperiment je bil začetek pod neizračunljivimi avspicijami. Preizkušen je bil mladi narod na boljševizem in pasivnega naroda na svetu. Ta eksperiment so je ponesrečil. Ponesrečil na račun milijonov dragocenih človeških žrtv. To je strašna lekcija in vemo svarilo za socialistične utopije po vsem svetu.

Profesor Reisner kot zastopnik uradnikov.

Svoje besedolomstvo utemeljujejo demokrati tudi s tem, da je bil prof. Reisner tako odličen zastopnik uradnikov, da si boljšega sploh ni misliti. V koliko je to smešno presenčenje tudi resnično, naj kaže sledeči dogodek.

Ko je bila demokratska stranka še v vladi, je priredil prof. Reisner v Kraju shod uradnikov. Na tem shodu je silno lepo govoril o uradniškem vprašanju in na široko povdarjal ljubezen demokratske stranke do uradnikov. Ker pa so bili tudi že tedaj uradniki lepih besedi precej siti, se je po govoru prof. Reisnerja oglasil k besedi uradnik in ga vprašal, kako se bodo vse njegove obljube dale tudi uresničiti.

Tedaj pa je zapel prof. Reisner čisto drugo pesem. Finančni minister Kumandi (demokrat) da je izjavil, da nima obnovega denarja za zboljšanje gnotnega položaja uradništva, da je treba izvesti najprej obsežno redukcijo uradništva, potem šele da bo sprejeta služena pragmatika, kateri bo sledil zakon o povški draginskih doklad in potem pride tudi zakon o uradniških plačah, ki bo slonel na zlati valuti. (Tudaj je namreč še obstojala nesrečna Plavšiceva akcija za umetniški dvigovanje dinarja.) Takoj se uradništvo žal ne more pomagati in zato je prof. Reisner na

široko apeliral na patriotizem uradnikov, ki naj potrpe.

Izvajanja prof. Reisnerja seveda niso zborovalce nič kaj navdušila, ker je pač vse spoznalo, da daje tudi prof. Reisner mesto praktične pomoči le lepe besede.

Navzoče uradništvo je bilo zato razočarano. To se je tudi videlo v resoluciji. Uradnik, ki je predlagal resolucijo, je namreč povdarjal, da s taktiko demokratske stranke v uradniškem vprašanju uradniki ne morejo biti zadovoljni, da pa priznavajo, da se je posl. Reisner pošteno trudil in zato predlaga prof. Reisnerju kot uradniškemu zastopniku zaupnico.

Tedaj pa se je zgodilo najlepše.

Prof. Reisner je namreč vstal, se za zaupanje zahvalil, obenem pa izjavil, da ne more sprejeti zaupnice kot uradniški zastopnik. Njega, da so izvolili obrtniki in hišni posestniki in kaj bi rekli ti, če bi se sedaj predstavljali kot uradniški zastopnik.

Tako je torej mislil še leta 1922 prof. Reisner o sebi kot o uradniškem zaupniku. Sedaj pa pusti prof. Reisner, da njegova stranka oficijelno izjavlja, da ni boljšega zastopnika uradništva, kakor je prof. Reisner.

Sodbo prepuščamo mirne vesti — uradništvu!

Problemi Maribora.

Maribor, 28. Jan.

Vsako mesto ima svoj lokalni patriotizem, ki se izraža v zanimanju njegovih prebivalcev za njegovo usodo, za njega razvoj in procvit. Mariboru ta lokalni patriotizem še zelo manjka in ta nedostatek se čuti povsod, pred vsem pa v deseterostranski veliki večini meščanov na mestni upravi avtonomni in gospodarstvu. Vzrok tiči v tem, da se je velik del današnjega slovenskega prebivalstva, ki tvori večino, priselil v mesto komaj po osvoboditvi in se še vedno ni aklimatiziral. Novo meščanstvo se čuti v Mariboru še vse premalo doma, ni še zrastle z mestom, o katerem danes definitivno živi, zato naravno ne more občutiti lokalnega patriotizma in iz tega izvirajočih interesov. To je za naš slovenski Maribor velik minus in eden prvih vzrokov, da se mesto ne more razviti tako, kakor se je pričakovalo. V tem oziru bo treba resno delovati med slovenskim meščanstvom, da se prebudi in zave svoje velike naloge, kajti le takrat, kadar se je bo zavedalo, bo mogoče rešiti razne pereče probleme mesta.

Avstrijski listi, ki ne morejo prebleti izjube Maribora za Avstrijo, pišejo še danes radi o propadanju mesta pod Jugoslavijo. Večinoma pretiravajo, posebno pa tudi še pozabljajo na to, da je prejšnja njihova nemško-nacionalna mestna uprava mnogo zagrešila in da naša zata v teh nekaj letih ni mogla storiti vsega, kar bi hotela, ker je morala in mora še danes popravljati grehe prejšnje. Kljub temu pa moramo priznati, da se za Maribor ne siri tako, kakor bi se moralo in morda pri dobri volji in skupnem delovanju vseh tudi moglo. V prvi vrsti je to treba omeniti s strani mesta. To se posebno v zimskem času skrajno zanemarljivo. Sneg se ne odstranjuje, kvečjemu tulitami na najpomembnejših mestih se prikaže večnost par ljudi z lopatami. Pa še to čiščenje je brez sistema in resne volje. Kadar nastopi lužno vreme, kakor je dni, izgledajo posebno nekateri ulice kakor močvirja. Se po trotuarjih včasoma ni boljša. Da je slika še poplajša, pišejo tudi strelni žlebovi po hišah, tako da je včasih sploh nemogoče uporabljati trotuar za hojo. Vse to bi se dalo morda brez posebnih težav in pravnosti. Toda nekakšna mestna obsej se ne gane. Kdor obišče ob takem času Maribor, doli o njem skrajno slabo mnenja. Pa tudi sicer se za čiščenje skrbi premalo, še manj pa za okrasitev. Koliko sramno znamenjen mest, ki delajo vtis vanuščene in pozebljene, podočeske vasi, bi se dalo z malim trudom in tudi z malimi stroški okrasiti, posebno poleti s primernimi nasadi, cvetličami itd. Vsa pomenikljiva mesta bi se dala na ta način vsaj zakriti in oplešati. Je li še ni mogoče drugače preurediti. Toda kdo misli na to? K temu spadajo tudi porušeni spomeniki v mestu in v parku, ki gotovo niso v okras. Treba bi jih bilo ali preurediti ali pa popolnoma odstraniti. Ne prvo ne drugo ne bi stalo veliko.

V enakem žalostnem stanju se nahaja tudi razsvetljava, ki je pravi škandal za mesto, v katerega neposredni bližini se nahaja največja elektrarna v Jugoslaviji in ena največjih v Evropi sploh. Se one maloštevilne in bome lučke, ki vise tulitami, večina samo brle. Komu na čast se prižigajo plinove luči, ki svetijo tako močno, da bi jih prej sploh opazili, je gotovo skrivnostnih, ki jih drže in povrh še plačujejo prižigalce. O mariborski razsvetljavi se je že večkrat pisalo in tudi obilubljalo, da se bo izboljšala, do dures pa je še vse ostalo pri starem — v tem. Enako postaja dan za dnem bolj preča potreba tlakovanje nekaterih vsaj najpomembnejših ulic. Res je, da je več ulic tlakovanih, toda istotako jih je tudi veliko, ki se še danes posajajo s šodrom kakor kje na gorah. Dovolj značilno je že to, da mesto nima niti parnega valjarja. Pa tudi nekatere tlakovanih ulic se nahajajo v žalostnem stanju. Zadržuje, če omenimo Vetrinško, ki izgleda kljub temu, da je tlakovana kot — struga hudournika. In to je ena najpomembnejših ulic.

Regulacijski načrt mesta se izdeluje menda sukcesivno, toda kako, je nerazrešljiva uganka, kajti onih par hiš, ki so se zidale v zadnjih petih letih, da sklepajo, da mislijo pri stavbenem uradu mesto je še bolj skrivili kakor pa uravnati in regulirati. Nove hiše se zidajo kljub regulacijski, kakor pade komu na pamet. Zakaj imamo sploh mestni stavlbeni urad, ne ve nihče. V tem oziru bi pač bilo potrebno, da bi se naši mestni očete malo pobrskali in poskrbeli, da se izdela enoten regulacijski načrt, ki bo res načrt in ne skrupulo. Če se to ne zgodi, se Maribor nikdar ne bo

uravnil, ampak bo ostal prav tako srednjeveško skrivljen kakor je danes. Poglavje o zidanju novih stavb je tako žalostno in splošno znano, da bi bilo o njem škoda znova pisati. V mestu nastajajo vedno nova industrijska podjetja, priseljujejo se vedno novi ljudje, zida pa se nič. Tudi o tem bo treba nepravilno končno obratiti in piskati izhod. Mestna občina je tu prva, ki ji pripada dolžnost spraviti to vprašanje kakorkoli z mrtvega tira.

Zelo važno vprašanje, ki bo v kratkem postalo aktualno, o katerem pa danes še nihče ne razmišlja, je vprašanje razširjenja mesta, oziroma spojitve predmestnih občin Pobrežja, Studencev, Tezna, Krčevine in Lajtersperka z mestom. S to priključitvijo bi se mesto povečalo zelo teritorialno in tudi prebivalstvo bi naraslo na preko 40.000. S tem bi se povečala tudi finančna moč mesta, kar bi znemo pripomoglo do rešitve raznih nujnih vprašanih. V predmestnih občinah osobito na Tezno, rastejo neprestano nova industrijska podjetja, od katerih nima mesto ničesar, mora pa oskrbovati večkrat novo uslužbenstvo in nameštbenstvo s — stanovanji. Vprašanje priključitve teh občin k mestu, bo postalo gotovo kmalu pereče, zato je treba, da prično merodajni faktorji na to že danes misliti. Čimprej se to zgodi, tem bolje.

Zelo žalostno je da Maribor kot velika mesto, kljub temu, da teče skozi njega Drava, še danes nima poštenega polnopravnega kopališča. Sedanje mestno kopališče v Dravi absolutno ne odgovarja potrebam in je tako malo vabljivo, da se ga ogromna večina meščanov, ki bi se sicer rada kopala, ogiblje. Treba bi misliti na to, da se uredi čimprej na Dravi drugo, večje in boljše kopališče in to seveda izven mesta. Najprimernejši prostor bi bil pod Meljem nad Sentpetrom, kjer se brezovi Drave razširijo in se voda tudi že očisti. Seveda pa bi bila potem potrebna med kopališčem in mestom primerna cestnoželezniška zveza. Tako prihajamo končno do rednega važnega vprašanja, do vprašanja cestne električne železnice, katero bi Maribor nujno potreboval. Posebno nujno bi potrebovali zveze med glavnim in koroskim kolodvorom ter dalje zvezo s Tezno, kopališčem na Pobrežju, Lajtersperkom in Meljem. Svoledno se je zgovorilo, da se je že pomislila neka družba, ki bi bila pripravljena zgraditi električno cestno železnico, bala pa je občina takrat prubudo odločila, ker je nameravala zgraditi sama. Danes je izključeno, da bi občina sama to lahko storila, zato bi bilo najbolje, če bi se ta stvar prepuščala kakim zmožnim druž. bi, ki bi se gotovo našla, saj bi bilo podjetje gotovo rentabilno. Ščassoma pa bi lahko prešlo seveda v mestne roke. To so problemi Maribora, katere smo iznesli tu le v glavnih potezah in katere bo treba rešiti, če hočemo, da se bo Maribor res kdaj razvil in postal pravo moderno evropsko mesto. Za te probleme pa se mora zainteresirati vse meščanstvo in skupno sodelovati pri reševanju.

Primorske vesti.

Proglas na primorsko ljudstvo. Nedavno smo poročali, da je bilo na občnem zboru političnega društva "Edinost" v Trstu izvoljenih v odbor poleg drugih tudi nekaj Goricanov. Že tedaj smo izjavili, da se ne nameravamo vmešavati v politično življenje naših rojakov onstran meje. Jasno pa je, da nam znanja politično življenje naših rojakov kot nas zanimajo vsi dogodki, ki se tijejo primorskega ljudstva. Pred nami leži proglas odbora političnega društva "Edinost" v Trstu in vprašati se moramo, dal je bil ta proglas potreben? Da bomo to spoznali, je potrebno, da pogledamo nekoliko v zgodovino zadnjega časa. Naši primorski politični voditelji so se pred časom sporazumeli na ustanovitve treh društev, da bi s tem pripomogli vsem ustvarjajočim silam do večjega razuma. Za enostnost delovanja naj bi skrbel Narodni svet, ki naj bi ga tvorili odposlanci vseh treh društev. Toda to tega ni prišlo, v glavnem radi zadržanja goriskega društva, čigar odbor je sestavljen iz samih kiškihskih socialistov. Odbor v Trstu je spoznal, da je tako stanje nepopolno in je pritegnil k sebi tudi nekaj javnih delavcev iz področja ostalih dveh društev. Takoj nato je sledila izjava političnega društva "Edinost" v Gorici, ki je postopanje Tržačanov oziroma kot nepravilno in kot poseganje v njegov delokrog. Komur se zdi, da je vrhovni cilj naših Primorcev, da se obranijo, se je moral tej zadevi čuditi. Osebito so to sprevideli stari tržaški narodni voditelji in spoznali, da vodi tako početje k razkrajanju. Izdali so torej proglas na primorsko ljudstvo, kjer ugotavljajo, da pojmuje politično društvo v Trstu edinstvenost politične organizacije v dvojnem oziru. Politična organizacija naj kljub krajevni razpredenosti združuje vse italijanske Jugoslovane v enem samem društvu in drugič, naj edinstvenost ne bazira na preozki podlagi strankarske enotnosti nego na premišljenem zedinjenju vseh sil k enotnemu političnemu delovanju za skupne koristi, brez razlike svetovnega naziranja, strankarske usmerjenosti ter drugih posebnih koristi. Tako sodelovanje pa zahteva vzajemno razumevanje in pošteno sodelovanje. Našemu ljudstvu v Italiji ni solena odločilna vloga pri reševanju nasprotov, ki vladajo po svetu. Proglas končuje s pozivom za vstop v enotno fronto.

Fašistovski agitacije so začele zadnje čase vršiti tudi uradne osebe med ljudstvom pa tudi kar v uradih. Med takimi agitatorji se menda najbolj odlikuje sežanski podpredsednik, ki nadleguje ljudi doma pa tudi v uradu s svojo agitacijo in se poslužuje pri tem tudi neumestnih sredstev. Na njegovih agitacijskih potovanjih ga spremlja tudi neki tenente fašistovski milice.

Na fašistovski nastop pri Sv. Križu na Vipavskem. Zadnje nedeljo so prikorakali v Sv. Križ fašisti, cela četa jih je bila, vodil jih je pa prefektski komisar g. Luilik. Obiskali so vse gostilne v vasi, dokler niso v eni posikalni mirnih domačih fantov, da jim pokažejo svojo hrabrost. Vstopili so tudi v uradu s svojo agitacijo in se poslužuje pri tem tudi neumestnih sredstev. Na njegovih agitacijskih potovanjih ga spremlja tudi neki tenente fašistovski milice.

MASKE!
DNE 9. FEBRUARJA
V NARODNI DOM
NA »ŠPORTNI KARNEVAL«.

Vladimir nlič-Uljanov Ljening.

Vladimir Uljanov je bil sin višjega uradnika v prosvetnem ministrstvu in je bil rojen 10. aprila l. 1870 v Simbirsku. Že kot mladenič je zahajal v revolucionarne kroge, ker si je po običaju revolucionarjev nadel nvo ime — Nikolaj Ljening. Njegov brat Aleksandra in obsojen atentata na cara Aleksandra in obsojen. Po dovršenih srednješolskih študijah se je vpisal na pravno fakulteto kazanske univerze. Izgnan radi revolucionarne propagande je odšel v Petrograd, kjer je študij tudi dovršil. Z vso vnemo je začel s propagando med delavstvom in je sodeloval pri ustanovitvi ruske socialdemokratske stranke. Bil je zaprt in odveden v Sibirijo. L. 1895 je zbežal v Genf. Zde prihodnje leto se je vrnil v Petrograd in bil l. 1897 obsojen na triletno izgnanstvo v vzhodno Sibirijo. Prebival je v Irkutsku in Krasnojarsku in nato v jenijski guberniji. Meseca julija 1900 je odšel v inozemstvo, kjer je zavezal odlično mesto med političnimi izseljenci. Leta 1901 je ustanovil skupje z Martovom list »Iskra«. Ruska socialna - demokratska stranka, ustanovljena leta 1898, je že od vsega početka stela med svoje člane Ljeninga. Leta 1903 se je socialno-demokratska stranka razcepila v dve struji. Ena struja (boljševiki) je zavzemala stališče, da je marksizem izvesti do skrajnih konsekvenc in je bila ne samo po svojem programu, ampak tudi po svoji taktiki revolucionarna, dočim je druga struja (menjševiki) zagovarjala usmerjen, minimalni Marksov program. Na čelu boljševikov je stal Ljening. Sicer so se boljševiki in menjševiki v revolucionarnih dneh leta 1905 našli pri skupnih akcijah, vendar samo za kratko dobo. Spor med obema strujama se je puznje še bolj poglobil, dokler ni Ljening leta 1915 in 1916 postavil temelje III. komunistični internacionali ter s tem popolnoma pretrgal vsak stik s kompromisnimi menjševiki. Ljening je živel večina v inozemstvu. Sele revolucionarna doba pod Kerenskijem je omogočila Ljeningu leta 1917 povratek v Petrograd. Sodaj se je pričela najspešnejša doba Ljeningove propagande za svojo revolucionarno-razredna načela. Dne 28. oktobra 1917 je Ljening strmooglavlil Kerenskij in prevzel s sovjeti oblast nad Rusijo. V Brestu Litovskem je Ljening sklenil z Nemčijo in Avstrijo mir in s tem Rusijo izločil iz svetovnojnega metaja. Ljening je pričel po sklenitvi miru organizirati rusko državno upravo v komunističnem pravcu in dvignil diktatorno moč svoje stranke do take moči, da je lahko kljubovala vsem napadom, ki so se pojavili od zunaj, ali v Rusiji sami.

Politične vesti.

KLERIKALNE INTRIGE V KMETIJSKI DRUŽBI.

Ne mine dan, da ne bi prof. Jarc bombardiral velikega župana z novimi predlogi za preprečenje obnove zborna družbe ali da ne bi poslal koga k vladnemu komisariju, ki naj bi dosegel isto. Vsi argumenti pa, s katerimi delajo pristaši prof. Jarca, so ali brez podlage, ali pa za lase privezani. Zlastno pa je, da niti eden teh gospodov neče vedeti, kako škodo trpi družba in s tem vse kmetijsko ljudstvo, ker se še ni izvršil občni zbor in ker se redno poslovanje družbe zavlačuje. Samo po nepotrebnem se 20 sto družbin članov z zavlačevanjem obnove zborna razburja.

Gospod profesor Jarc naj nehaj s poizkusi zavlačevanja obnove zborna in naj raje poravnaj svoje obveznosti pri družbi!

Za nikogar ne smejo veljati privilegiji in tudi za L. podpredsednika z nezaupnico ne!

Poizkusi zavlačevanja obnove zborna Kmetijske družbe se morajo nehati in pravila družbe se morajo spoštovati od vseh — tudi od profesorja Jarca!

Za danes samo to kratko pripombo, v kratkem pa kaj več in še bolj konkretnega!

Cerkveni problem na Slovaškem. Anglički publicist Seton Watson piše: Cerkveno-religijski problem na Slovaškem ni enostavnejši od administrativnega. Razlog tiči na psihološkem polju, zlasti v izločanju, v kateri je živila Slovaška pred preobratom, deloma pa tudi radi geografskega položaja, ter kot politična kvarentana na Budimpešti. Medtem ko je bila Češka dostopna za velike duhovne struje zlasti desettletja, je ležala nad Slovaško senca mlačarstva in Slovaki so se morali boriti za najprimernejše posestno stanje. Slovaki niso videli velikega sveta. Petstoletna tradicija je v miselnju velikega dela Čehov identificirala narodni prebivalst z določeno opozicijo proti Rimi, Resnicja ostane, da je velik del nižjega češkega klera ohranil narodno čuvstvenostje ter si pridobil na tem polju nepobitnih zaslug.

Vse drugače je bilo na Slovaškem, kjer je bila tamkajšnja hierarhija mnogo dostopnejši instrument za Budimpešto kot pa češka za Dunaj, toda ta episkopat se je bal kolizije s Slovaki, zato jih je ščitil vsaj v socialnem smislu pred jasno madžarskizacijo. Ker so bili Slovaki zelo pobožni, je imela madžarska ljudska stranka v njih veliko oporo. Tudi po preobrtu se ni nič spremenilo. Čehi pa so prinesli v Slovaško kulturno borbo. S tem pa so žalili vrlo čuvstvenostje tako katoličanov kakor tudi protestantov. Sedaj je ta protiklerikalizem že nekoliko ponehal. Rehabilitacija katolicizma je na pohodu. Velik del slovaške inteligence se rekrutira iz vrst protestantizma. Seton Watson pravi h koncu, da so slovaški voditelji sami krivi stališča ljudske stranke, ker so zagovarjali import uradnikov, katerim je bila poverjena vloga v kulturnem boju.

Vlada in opozicija. S to zadevo se peča »Vreme« in pravi, da ima del opozicije v svojem načrtu strmoglaviti vlado, čeravno bi blok ne mogel prevzeti vlade. Ta del opozicije računa, da bo njen politični položaj po padcu sedanje vlade boljši nego danes. S tem bi se mogoče strinjali tudi Radicevič in poslali v parlament del svojih poslancev. Radikalni računajo, da se bodo iz te stiske rešili s tem, da ne bodo verificirali njihovih mandatov. Tudi Radicevič se ne zdi ta poteza taktična. V političnih krogih nadalje računajo, da bo prišlo na sel demokratskega poslanskega kluba do nasprotij med Davidovičevom in Pribevičevovo skupino.

Venizelos obsoja izgon kralja. Venizelos je sprejel zastopnike inozemskega tiska in je pri tem izrazil svoje proteste proti izgonu kralja, ker je to kršitev ljudske suverenosti. Glasovanje se bo vršilo svobodno, za kar lamuji z lastno osebo. Lausanska pogodba bo čimprej ratificirana, čeravno je ne bi ratificirala valaila.

Prosveta.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Četrtek 24. jan. Othello. Red F.
Petek 25. jan. Zaprt.
Sobota 26. jan. Golobček. Red A.
Nedelja 27. jan. ob treh popoldne. Mo-gočni prstau. Izven. Ob osmih zvečer. Osmi žena. Izven.

Opera.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.
Četrtek 24. jan. Zaprt. (Generalna raja.)
Petek 25. jan. Traviata. Izven.
Sobota 26. jan. Aida. Red F.
Nedelja 27. jan. Traviata. Izven.
Ponedeljek 28. jan. Zaprt.

DR. ČERINOV DRUGI LETOŠNJI SINFONIČNI KONCERT

je nudi mladane le klasično glasbo: Mozarta, Mendelssohna in uverturo »Vilno dete« Slovenca Miheva, ki je pa tudi komponirana v Mozartovem stilu. Izjemo je tvoril Saint Saensov koncert za violončelo s spremljevalnim orkestrom, najlažje in največ užitka nudi delo vsega koncerta. Hrvški čelist g. Juro Tkalič se je v njem izkazoval mojstrski, čigar svetovni sloves je gotovo upravičen. Poslušali smo ga z veliko naslado. Virtuozna, skoro komaj dosegljiva tehnična spretnost koncertanta, eleganca in muzikalnost njegove igre nas je trapijala. Našel je pa tudi solist v orkestru muzike dravske divizijske oblasti res diskretnega in decentnega spremljevalca. Publika je bila razvnetja in je g. Tkaliča odlikovala s toplim, prisrčnim priznanjem ter zahvala pogovno dodatke. — Mozartova

sinfonija v G-molu, ljubko melodično, motivno, zanimivo razpredeno delo, polno kontrapunktičnih kombinacij in duhovite kompozicijske tehnike, je ogrelo zlasti v prvem stavku (Allegro molto) in v finale (Allegro assai). Prekrasen drugi stavek Andante je bil izvajan za las prepočas, skoraj prepričljiv ritmom v prvem delu in občutim, iskrenim Trio v G-duru, ki izvrstno kontrastira prvemu in zadnjemu delu je ostavil lep vtis. Drugi del finala je bogat v harmoniki, instrumentalni in kontrapunktično mojstrsko pisan. G-mol sinfonija je bila skrbno in natančno nastudirana in podana popolnoma v Mozartovem slogu. — Na vzporedju je bil dalje zastopan Mendelssohn Bartholdy »Mozart 19. stoletja« s koncertno uverturo op. 27. (Mirno morje. Srečna vožnja.) Stoji še deloma na klasičnih tleh, v bogastvu melodij se blifa Mozartu, a ga ne dosega Po Saint Saensovemu siljalo odigranem koncertu je Mendelssohn vplival nekoliko medlo, manj dostopno. — Orkester muzike dravske divizijske, ki že četrto leto pod najneugodnejšimi razmerami z veliko idealno vnemo in požrtovalnostjo prireja Ljubljani sinfonične koncerte, je tudi ta večer verno sledil taktiki svojega neumornega dirigenta g. dr. Josipa Cerina in je absolviral svojih nalog v popolno zadovoljnost mnogobrojnih hvaležnih poslušalcev, ki so priredili po vsaki točki hrupno aplavizirali. Naive priznanja je seveda žel g. čelist Juro Tkalič, katerega želimo v Ljubljani čimprej zopet poslušati. G. dr. Cerin pa s specielno hvata zato, da je izvelkel iz arhiva Filharmonične družbe orkestralno delo Slovenca Miheva, ki je vendar vendar zgodovinski dokument. Razveseljiv obisk koncerta pa naj bo v priznanje vsem sodelujočim za njihov trud.

— Gospa Marija Vera kot Desdemona. V četrtek, dne 24. t. m. igra pri predstavi »Othello« Desdemono gospa Marija Vera.

V tej vlogi je nastopila gospa večkrat v Bawerianom kot Othello in v Wezenierem kot Jagom pod Reinhardtovo režijo v Berlinu.

— Dramsko gledališče. V četrtek, dne 24. t. m. igra pri predstavi »Othello« vlogo Desdemone ga. Marija Vera.

— Premiera v operi. V petek, dne 25. t. m. bo v operi premijera ena izmed priljubljenejših in najmelodijskejših Verdijevih oper »Traviata«. Vlogo Violetto peje ga. Wesel-Polla iz Zagreba. Ta partija spada med njene najboljše kreacije. Ga. Wesel-Polla jo je pela vedno po raznih velikih odrih z največjim uspehom. Vlogo Alfreda peje naš odlično sposoben tenorist g. Sowiški, vlogo Germonta pa g. dr. Rigo, ki je dosegel z njo v lanskim sezoni v grški operi popoln uspeh. Ostale partije so v rokah g. Matičičeve, g. Smolenske, gop. Mohoriča, g. Sublja, g. Puglja, g. Debeve, g. Perka in g. Beksa. Opero dirigira gosp. Neffat, režira pa g. Sevasijanov. Vprizoritev je zamisljena v modernih kostumih. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— Pevski zbor Glasbene Matice. Vaje moškega zbora v ponedeljek in četrtek, torej danes zvečer. Celotni zbor ima vajo v petek 25. in torek 29. jan. za vojaški koncert, ki se vrši 30. jan., 4. febr. začne novi zborovodja g. Srečko Kumar. Začetek vaji ob enčrti na 7., udeležba obvezna. Vabijo se novi pevci in pevke.

— V mladinski predavanju se vrši v nedeljo, dne 27. t. m. ob 11. uri popoldne v Filharmonični dvorani, in sicer pod naslovom »Balada in melodrama«. Sprred izvajajo gđ. Zdenka Zelovna in dr. Aleksander Rigo, oba člana Narodne opere v Ljubljani ter komorni ženski zbor. Med drugim je na sporedju tudi melodrama »Lepa Vida«, katerega je komponiral kot ilustracijo narodne pesmi o »Lepi Vidi« gospod Karel Jeraj. Narodno pesem samo recitira znana slovenska pesnica ga. Vida Jerajeva.

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 23. januarja 1924.

Boj proti draginji.

Ker potvarja popoldanska izdaja »Jutra«, ki se vedno po nevrednem imenju »Slovenski Narod«, naše misli glede protidraginjskega zakona, konstatiramo sledeče:

1. Še predno se je Slovenskemu Narodu sanjalo, da namerava izdati minister Stojadinović protidraginjski zakon, je naš list že dne 6. januarja povdaril vse škodljivosti, ki jih more povzročiti protidraginjski zakon. V tem članku smo odločno in jasno povdarili, da se more pomagati uradništvo le, če se mu povišajo dohodki. Trditve »Slovenskega Naroda«, da hočemo pomagati uradništvu samo s protidraginjskim zakonom, je torej samo podla laž.

2. Konstatiramo dalje, da smo v svojem drugem članku izrecno povdarili, da smatramo protidraginjski zakon umesten le proti velepodjetjem in nikakor ne proti srednjim, če hočete tudi večjim trgovcem in obrtnikom. Povdarili smo celo izrecno, da obsojamo Zerkov protidraginjski zakon ravno vsled tega, ker so bili in so še danes obsojeni po njem edinele manjši trgovci, dočim ta zakon ne zadeva niti enega velepodjetnika, niti ene velebanke, niti enega veletržca, kjer je največ povzročiteljev draginje. »Slovenski Narod« je zato naše trditve *polno* potvoril in se nesramno *zlagal*, ko je zapisal, da smo se izrekli za ponovitev draginjske persekucije proti trgovcem.

3. Povdarjamo dalje, da nismo tako nesocialni, kakor je popoldanska izdaja »Jutra«, da bi načelno odklanjali vsak protidraginjski zakon, temveč smatramo, da je država dolžna, da nastopi proti vsakomur, ki dela draginjo, ki izmožgava ljudstvo in ki ubija s tem blaginjo naroda. Jasno pa smo povdarili, da mora veljati vsak tozadeven korak države velikim in da se ne sme s protidraginjskim zakonom obešati malih in izpuščati velikih, kakor so to zagrešili demokratični ministri. Da je to naše mnenje tudi pravilno, so dokazali ljubljanski trgovci in obrtniki sami, ko so na znani skupščini v Ljubljani naglali ministra Kukovca, kar je tedaj »Slovenski Narod« tudi z zadoščenjem zabeležil.

4. Vsakdo mora končno priznati, da umamo v državi velepodjetja, ki naravnost nesramno draže tudi najpotrebnejše pridele. Omenili bi le tovarne s sladkorjem, katerim plačnje vsak davkoplačevalec pri kilogramu sladkorja 20 kron čistega dobička. Ali je mar tudi proti takim pijavkam protidraginjski zakon krivičen?

Na podlagi vsega tega rečemo: Če sta hotela pokazati »Slovenski Narod« in pa njegov figarski sufler »Jutra«, da sta brez socialnega čuta, potem sta mogla to storiti tudi brez tega, da potvarjata naše misli in da lažeta. Zadoštuje populomano, da si ne upata zapisati, da se ni v Jugoslaviji nihče tako brezsmiselno preganjal draginje, kot pa demokratični ministri!

Ljubljanski mestni proračun.

Ljubljanski mestni proračun izkazuje za leto 1924 din 4.794.843 primanjiljaja. Potrebščine izkazuje postavko Din 5.269.917 in pokritje Din 475.074. Primanjiljaj se namerava pokriti z občinskih dokladami na državne neposredne davke, ki so se že v lanskim drugem polletju dobile in sicer: 35 odstotni hišni najemniški davek, 50 odstotni zemljiški davek na občno pridobitno I. II. in III. razreda davnih obvezancev, 135 procentna doklada na občno pridobitno I. II. in III. razreda davnih obvezancev in na posebno pridobitno po III. poglavju zakona o osebnih davkih, 35 odstotno davnico na rentnine ter bončno z davščino na kazala in izveške. Vse te davščine naj bi dale mestni občini Din 4.059.837 dohodkov.

Večina ljubljanskega občinskega sveta se torej ni osmelila predlagati novih doklad. Kako tudi, vsaj so mestne davščine že dosegle svoj višek in zamkrat ni niti misliti, da bi se brez škode za gospodarski razvoj ljubljanskega prebivalstva še bolj prilil davčni vijak.

Prijateljem našega lista v Ljubljani.

Doslej smo pošiljali »Narodni Dnevnik«, kakor to delajo običajno pri vsakem novo ustanovljenem listu, tudi ne-narodnikom na ogled. Prihodnje dni bomo to pošiljanje ustavili. Zato prosimo vse one, ki jim je na tem, da se pošiljanje lista ne prekinje, naj se prijavijo kot naročniki v teku tega tedna. Zadoštuje topisnica ali pa to lahko naznanijo vsebno. — Naš inkasanti pa jih bo pose-
bno pozneje.

Uprava »Nar. Dnevnika«.

— Protestni shod. Proti sporazumu z Italijo, ki ne daje zaščitne našim zaslužnim bratom, se vrši v soboto 26. januarja ob 6. zvečer v veliki Unionski dvorani protestni shod. Sklicatelj: Akcijski odbor namobramskih društev.

— Imenovanje v šumarski službi. Ministrstvo za šume in rude je imenovalo za šumarskega nadzornika v Krapini g. Bartola Pleše, doslej šumarski nadzornik v Ogulinu. — Za šumarskega nadzornika v Karlovcu pa je imenoval Josip Grünwald. — Šumarski nadzornik v Krapini Dušan Weiner je prestavljen v Bjeleovar.

— Svetosavska proslava na univerzi. V nedeljo 27. t. m. na dan Sv. Save ob 11. uri priredi univerza v svoji veliki dvorani svečanost, pri kateri se objavijo imena tistih slušateljev, ki dobijo letos za svoje teme nagrado Nj. Vel. kralja. Rektor bo predaval o problemu: Delo Sv. Save v evropskem in južnoslovanskem nacionalno-literarnem okviru. Rektorat vabi k udeležbi.

— Povišane vojaške takse. Ministrstvo vojne in mornarice je izdalo naredbo, po kateri se povišajo vojaške takse za 30 do 50%, poleg tega se pa povišajo tudi določa plačevanja in sicer od 45. na 50. leti starosti.

— Zamudniki, ki imajo telefonske napelje, pa do 20. t. m. se niso plačali telefonskih pristojbin, ko kaznovalo ministrstvo pošte in telegrafa s tem, da jim bo odvzelo napeljavu in bodo se enkrat nosili stroške napeljave, če bodo hoteli imeti telefon.

— Avtokonvencija. Ko je bila leta 1919 sklenjena avtokonvencija, so jo ratificirale vse države razen naša kraljevina. Ker povzročajo vsled tega mejne oblasti sosednjih držav našim avtomobilistom nepravice, se je vlada odločila, da tudi ona ratificira avtokonvencijo.

— Nova pošta Struge na Dolenjskem. Po naredbi ministrstva pošte in telegrafa št. 54.244 od 4. oktobra 1923 se odpre dne 1. februarja 1924 v področju te direkcije nova pošta z imenom »Struge na Dolenjskem« (občina Struge, okrajno glavarstvo Kočevje), pošta nabiralnica »Pri cerkvi« (pošta Videm Dobropolje) se pa hkrati zapre. Pošta Struge bo imela vsak dan peški spoj s pošto Videm-Dobropolje. Okoliš nove pošte tvore: Iz občine Struge vasi: Čatež, Kolenča vas, Lipa, Paka, Podbator, Podtiskavec. Pri cerkvi, Rapijevo (Črni vrh, filevni dol), Tisovec in Trlič, dosedaj pošta Videm-Dobropolje, potem pa iz občine Žužemberk vasi: Hinja, Hrib, Lazina, Pleš, Prevala, Ratje, Lopata, Zvirče, Sela, Vrh in Visejec, dosedaj pošta Žužemberk. Pošta nabiralnica v Hinja se podredi novi pošti Struge na Dolenjskem. V ožji dostavi okoliš te pošte bodo spadale vasi: Pri cerkvi, Lipa, Podtiskavec, Kolenča vas, Trlič, Paka in Podbator. Uradne ure za stranke bodo od delavnikov od 8.—12. in 14.—16. ob nedeljah in praznikih pa od 8.—10.

— Otvoritev telefonske centrale v Metliki. Dne 1. januarja t. l. je bila otvorjena pri pošti in brzojav Metlika telefonska centrala z javno govornico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo (L).

— Slovenska deputacija pri g. ministru Srskicu. Minister n. r. g. dr. Niko Zupanec je predstavil zadnje nedeljo g. ministru za šume in rude deputacijo kmotov iz Bele Krajine, ki so prosili ministra, da se prepreči še nadaljno neracionalno izsekavanje bukovih gozdov na Beokranjskem, kar delajo zagrebški industrijalci. Minister Srskic je kmotom obljubil, da se bo zavzel za to stvar in da bo preprečil nadaljno izsekavanje, ker bi to imelo lahko zelo hude gospodarske pa tudi klimatske posledice.

— Celjske vesti. Mestno gledališče. V petek dne 25. januarja gostujejo v našem mestnem gledališču člani drame mariborskega narodnega gledališča. Vprizori se pod režijo g. Branko Tepavca Lunačkova drama v 3 dejanjih »Ilirici«. Za nedeljo popoldne je nameravana otroška predstava »Zakleti princ«, zvečer pa Nušičev »Svet«. — Preprečena nesreča. V stanovanju lesnega trgovca Dobnika v Lsoch v celjski okolici so bili te dni otroci sami doma. Naenkrat se je začela iz stonovanja močna detonacija. Mimo je prišel v tem času ravno bivši mestni vrtnar, ter hitro šel v stanovanje pogledat, kaj se je zgodilo. Soba je bila polna dima, otroci prestrašeni, in plamen je že objel nekatera predmeta. Ogenj so hitro pogasili in preprečili s tem večjo nesrečo. Otrokom, ki so se igrali najbrže s kakšno patrono, se ni zgodilo nič hujšega, samo eden je bil hujše osmojen. — Vreme je zadnje dni pri nas lepo sončno. Po cestah imamo sicer luže vsled topjenja snega, kateri vidno gine pod vedno močnejšimi solnčnimi žarki. Upajmo, da bo zime, katere je bila letos pri nas precej huda, kmalu konec.

— Mariborske vesti. Drustvo stonovaniških najemnikov bo imelo v nedeljo 27. t. m. ob 9. dopoldne v mali kazinski dvorani svoj letni občni zbor. — Sinoči sta bila zakonska Friderik in Marija Sauperl, ko sta se okrog polnoči po Aleksandrovi cesti v Studenih vračala proti domu, od dveh moških, ki sta stopila iz gostilne »Nad Dravo«, napadena. Pred napadalcem, ki sta imela sledila, se jima je komaj posrečilo pogniti. — Dne 21. t. m. je voznik Götzevo pivovarne Simon o Carafuga povozil na Glavnem trgu nekoga čevljarkega valenca. Kolo težko naloženega voza mu je zdrobilo nogo. — V Spodnjem Sečevem pri Rogasli Slatini je trgovski pomočnik Jakob Kokali iz Maribora že dalje časa živel v divjem zakonu s hčerko nekoga iliranskega stražnika. Radi Kokalove bolezni sta bila oba v obupnem položaju. Zato sta sklenila, da izvršita samomor. Obledela sta najlepšo obleko, kakar se je Kokali ustrelil v revolverjem, dočim je njegovi družici upadel pogum, da ni sledila njegovemu vzgledu. Izročena je bila sodišču. — Zaradi raznih tatvin in goljufij je policija aretirala nekoga Papeža. — Vselega upokojenega učitelja Maksa Zemljica v Brezju pri Mariboru, ki je minulo jesen ustrelil v razburjenosti nekoga svojega upnika, posestnika v Pobrežju, so pošiljali spoznali za blaznega. Zemljica je bil zato izpuščen iz tujakinskega zapora in odpravljen v blaznico na Studencu.

— Požar v Šibeniku. Za Splitom je obiskal požar Šibeniku kjer je pogorela trnadstropna palača veleposelnika Pere Iladića. Ogenj je izbruhnil ravno o polnoči, kar je povzročilo v mestu še večjo paniko. Gasilci so bili takoj na mestu in se jim je težko posrečilo ogenj lokalizirati, ker je ravno ta čas razsajal hud vihar. Škoda znaša nad 500.000 Din.

— Roparski umor pri Apatinu. V vasi Berdanu pri Apatinu so našli zadnje dni umorjenca 80 letnega Josipa Vašara in njegovo 70 letno ženo. Ko je kot navadno vsaki dan tudi omenjenega dne mlekari prinesel mleko, je našel vrata njune hiše odprta. Ko je vstopil, se mu je nudil grozen prizor. Na

tleh je ležala 70 letna starica v mleki krvi z razbito glavo, v postelji ki jo bila še vsa prepojena s krvjo, pa je ležal Josip Vašar z razkano glavo. Sekira, je krvava, je bila na šivalnem stroju, poleg nje pa je bil listek z napisom: »To sem vam bil dolžan.« Policija je takoj prišla na mesto zločina in uvedla preiskavo. V nekem predalu je našla skritih 15.000 Din gotovine. Z ozirom na to, da je imel stari Vašar vedno doma velike vsote denarja in ker je zadnji čas prodal tudi nekaj živine, sumijo, da se gre tu za roparski umor in so morali zločinci odnesti do 100.000 Din plena. Preiskava se nadaljuje.

— Naznanilo. Podpisana zadruga je že v jeseni preteklega leta napovedala, da bo de zamolga oskrbeti svoje člane z zgotovljenimi obdelkami in blagom, izgotovljenim perilom in platnom. V zadrugi so v ogled vzorci navedene robe, zadruga zbira naročila in uvede v najkrajšem času skupno naročilo direktno v vpoštev prihajajočih tovarnih. Tovarne oddajo robo zadrugi in ti razdeli do odločenega množino na člane, naročitelje. Sprejeta roba se vplača v gotovini ali pa da zadruga kredit za nabavo robe proti pogojem in obročim, ki so določene za gotovino največ na 10 (deset) mesečnih obrokov. Na ta način je mogoče, da dobijo člani zadruge obloko, blago, perilo in platno — tudi če vzamejo robo na obroke od 30% — 50% cene kot v trgovinah. Član zadruga postane lahko prav vsakdo, kdor podpisne pristopno izjavo in vplača v gotovini ali z izposojilom detez 50 Din. Uradne ure so vsak dan razven sobote od 18. do 19. ure in vsako nedeljo od 9. do 11. ure v zadrugnem lokalu. Maribor, Frankopanova 17 (desno) Jugoslovanska hranilnica in posojilnica t. z. z. o. z. v Mariboru.

Sokolstvo.

— Sokol I. na Taboru v Ljubljani. V soboto, dne 26. t. m. se vrši v društvenih prostorih proslava Sv. Save. Spominjski govor ima br. dr. Ivan Lah. Po predavanju društvena čajanka. Brate in sestre, udeležite se v obilnem številu. — Prosvetni odbor.

— Sokolsko društvo »Ljubljana« (Narodni dom) P. n. r. roditeljem naznanjamo, da tohodba moške dece v petek dne 25. t. m. odpade, ker je telovadnica oddana za »Tajnik večera, Zdravilo«.

— Občni zbor Sokola v Rogatcu. Redni občni zbor Sokola v Rogatcu se je vršil v soboto dne 12. t. m. Zborovanja, ki je bilo zelo živahno, se je udeležil tudi delegat celjske župe podstarosta br. dr. M. Hrašovec. Br. starosta dr. Brabec pozdravi iskreno sestre in brate posebno še one iz oddaljenih žetel in St. Jurija pod Donatom, ter člane iz obrtnih slojev, ki s svojo vztrajnostjo dajo upanja na bodoče sokolske deince. Br. načelnik Strojko Sekirnik poda natančno sliko o delovanju v telovadnici, br. tajnik Zv. Korošec o dosedanjem društvenem delovanju, br. Vodopivec o stanju blaginje, izobraževalec br. Tone Stefančič pa o delovanju na kulturno-prosvetnem polju. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen dosedanj odbor s starostar dr. Brabcem na čelu, ki zna kot vnet rojak Tyršev vlivati sokolskega ognja v bratska srca. Zdravilo!

Društvena vesti.

— Predavanje v društvu »Soča«. V soboto 26. t. m. predava v salonu pri Levu g. prof. Josip Jeras, bivši dobrovoljec, in sicer: »o umiku čez Albanijo l. 1915«. V tem zelo interesantnem predavanju bo podal nekoliko prizorov iz strašne tragedije, ki jo je pretrpel srbski narod in katere se je tudi sam udeležil v družbi nekaterih Slovencev, med temi tudi Sočanov. Vabljeni vsi člani, prijatelji in drugo občinstvo. Začetek ob 9. zvečer. Vstop vsem prost.

— Občni zbor novomeške čitalnice. Dne 17. t. m. se je vršil v veliki dvorani Narodnega doma občni zbor novomeške čitalnice, katerega je otvoril predsednik g. prof. Kralj. V daljšem govoru je obrazložil pomen čitalnice in njeno delovanje in ovrgeł trditve onih, ki pravijo, da je v osvobodilni domovini čitalnica nepotrebna. Zelo pestro je bilo tajiščno poročilo. Stevilno članov se je skrčilo od 256 na 248. Popravila odra in dvorane pa so znašala skupno 35.450 Din. Pasiva znašajo še 26 tisoč dinarjev. Zastopnik odra je podal nato obširno poročilo o popravilu odra in dvorane, kjer so napeljali tudi elektriko. G. Lamud je podal knjižnično poročilo, po katerem razpolaga knjižnica z 2090 knjigami in iz izmed vseh novomeških knjižnic najpopolnejša. Pri volitvah novega odbora je bil na predlog g. nadčelnika Mahkota izvoljen soglasno dosedanj odbor. Na novo se je ustanovil knjižnični odbor in pripravil odbor »Dramatičnega društva«, ki se bo na novo ustanovilo. Vsled velikih stroškov minulega leta je predlagal dr. Dolenc, da se zviša članarina na 2 Din, kar je bilo soglasno sprejeto, na kar je predsednik z bodrilnimi besedami zaključil občni zbor.

Drobne vesti.

• Ameriške študentinje so nedavno napadle rektorja Albion College v Michigianu, ker je oslovil neko gojenko radi kajenja na javnem prostoru. Studentinje so ga obule z molitveniki in drugimi predmeti.

• V Moskvi se vrši komunistična konferenca, ki je bila otvorjena 16. t. m. ob navzočnosti 350 poslancev. Na dnevnem redu je gospodarska politika in splošni zunanepolitični položaj. Radi Ljeningove smrti bo konferenca za nekaj dni prekinjena.

• Ameriški kongres se bo med drugim bavil tudi z omejitvijo naseljevanja. Japonci, Kitajci in nekateri drugi Azijci bodo od naseljevanja izključeni, za ostale države pa bodo kvote znatno znižane. Nekateri celo predlagajo, da bi se naseljevanje do 1. 1929 sploh ukinilo.

• Manevri ameriškega brodevja, ki so bili ravnomar zaključeni, so dokazali, da mornarica še vedno ni dovolj močna, da bi v slučaju vojske preprečila prehod kakor tuje mornarice skozi panamski kanal. Pacifiška mornarica je popolnoma dosegla svoj namen.

• Izvedeniški odbor, ki proučuje sredstva za ustaleitev nemškega denarja in prokurirsko ravnotežje, je zaslišal predsednika nemške državne banke dr. Schlichta o finančnem stanju Nemčije in ustanovitvi nemške narodne emisijske banke.

• Millerandov pristaš Herve je ostro napadel ministrskega predsednika Poincarrea. V političnih krogih domnevajo, da je napade inspiriral sam Millerand, ki mu ni nezadovoljstvo med narodnim blokom, ki ga je peljal še leta 1919 na volitve, po volji.

Gospodarstvo.

Napredek naše sladkorne industrije.

Ni še dolgo tega, kar smo v našem listu obravnavali vprašanje produkcije sladkorja v naši državi v zvezi z vprašanjem sladkornih cen. Naš list je tedaj povdarjal vse razvojne možnosti naše sladkorne industrije in ogromne koristi, ki bi jih imeli od dobro razvite sladkorne industrije.

Sedaj pa moremo že zaznamovati velik napredek na tem polju. Civarilcev »Beograjski dnevnik« poroča, da so tovarne sladkorja sklenile pogodbe s producenti sladkorne pese v znatno večjem obsegu, kakor je bilo to dosedaj. V Sremu in Bački so ponudbe producentov za obdelovanje sladkorne pese tako številne, da so tovarne v stanu izbirati najboljše producente, da sklenejo z njimi nove pogodbe.

Po teh vesteh je dosedaj zagotovljeno približno 60.000 juter zemlje za kulturo sladkorne pese. Z ozirom na to, da so bile tovarne v stanu, izbrati najboljše in najzanesljivejše producente, smemo računati s pridelkom, ki bo zadostoval za 6—7000 vagonov sladkorja. Ta količina bi popolnoma pokrila potrebe domačega konzuma ter bi bili torej že v letošnji kampanji glede sladkorja neodvisni od inozemstva.

Že svoj čas smo povdarjali, da je ravno pridevanje sladkorne pese največ krivo, da moramo uvažati sladkor. Naše sladkorne tovarne so vse moderno urejene in imajo mnogo večjo kapaciteto, kakor pa so jo dosedaj dejansko izrabile. Tudi izdelek sam prav nič ne zaostaja za prvostnim inozemskim sladkorjem, kar je videti tudi po tem, da začne uvoz sladkorja v našo državo šele potem, ko je že izčrpan domači izdelek.

Producent sladkorne pese je torej rekoč izročen tovarni, kateri mora samo prodati. Zato pa mora voditi tovarna spretno gospodarsko politiko, da si zagotovi zadostno količino surovin, t. j. sladkorne pese. In ravno ta politika je bila v prvih povojnih letih napočila ter je zakrivila, da je pridelovanje sladkorne pese tako nazadovalo, da je bil ogrožen obstoj naše sladkorne industrije.

Ko so vodstva tovarni uvidela, da tako ne gre dalje, so izpremenila svojo politiko in od tedaj je pridelek sladkorne pese zopet naraščal. Že lanski pridelek je omogočil, da bomo pričeli uvažati sladkor šele koncem marca. Ugodni pogoji oddaje sladkorne pese pa so povzročili, da bo letošnji pridelek zadostoval za ves domači konzum. Če pa se bo posrečilo tovarnam pod za nje ugodnimi pogoji produkcijo sladkorne pese še povečati, bomo mogli sladkor celo izvažati. Spričo prav izborne kakovosti našega izdelka naša sladkorna industrija tu ne bo zadela na prevleke težkoče.

Pomen zadostnega pridelka sladkorne pese za naše gospodarstvo je jasen. Sladkor je primeroma drag fabrikat in dosedaj so šle zelo znatne vsote v inozemstvo za sladkor. Ves ta denar je slabo vplival na našo valuto; na drugi strani pa je bil uvoz sladkorja škodljiv tudi našemu delavstvu, ki je slabo zaposleno, dočim bo povečana izraba kapacitete naših sladkornih tovarni tudi povečala število zaposlenega delavstva in torej zmanjšala brezposelnost v državi.

Če primerjamo statistike naše zunanje trgovine, nam postane pomen sladkorne produkcije takoj jasen. Vsi zneski, ki so šli sedaj v inozemstvo za sladkor, bodo ostali odslej doma. Trgovinska, kakor tudi plačilna bilanca se bosta izboljšali, kar tudi ne bo brez ugodnega vpliva na našo valuto.

Obenem pa more služiti naša sladkorna industrija za vzgled tudi ostalim našim industrijam. Naša država izvažala zelo veliko, toda končni efekt je ni preveč razveselju. Kajti to, kar izvažamo, so povečini surovine z veliko težo ali prostornino, toda z majhno vrednostjo. Zato vkljub velikemu izvozu pasivnost. Če se posreči doseči tudi v drugih industrijskih panogah, vsaj glavnih, da bodo izvažale fabrikate ali vsaj polfabrikate, ki bodo izdelani iz domačih surovin, potem nam je zagotovljena aktivna plačilna bilanca in z njo tudi uspešnejši gospodarski napredek. Iz nje pa se bo razvil blagostanje, ki bo utrdilo našo gospodarsko in politično moč.

• Nadaljevanje prekinjenega trasiranja železnice zveze Slovenije z morjem. Kakor splošno znano je bilo 16. julija 1923 nenadoma prekinjeno delo državnega trasiranja Klad-Hrovat-Krivičeve skupne progje — t. j. železnice zveze Kočevja in Črnomlja s postojelo progjo Zagreb—Sušak (med Vrbovskim in Srpskim Moravcami). G. poslanec Iv. Pucelj je svojeručno radi tega vložil upit na g. ministra saobračaja, kateri mu je sedaj odgovoril, da se bo delo trasiranja zopet navedene proge nadaljevalo, čim bodo v Sloveniji tozadevno ugodne vremenske prilike. Kredit za dovršitev tega trasiranja je odobren v budžetu za oktober, november in december 1923.

• Kranjska puškarja je prodana neki češki družbi.

• Beograjski trgovci z manufakturo nameravajo ustanoviti astuo udruženje, ki bi zastopalo njihove lastnosti.

• Semeni za kože divjačine v Ljubljani, ki se je vršil dne 21. t. m., je bil zelo živahen. Povpraševanje je bilo zlasti po kozah kune, ki so dosegle ceno 2250 dinarjev. Lističnih koz je bilo dosti in so jih plačevali po 600 dinarjev. Zanimanje za je bilo majhno. Kupci so prišli iz Zagreba, Beograda in Avstrije.

• Nova industrija v Mariboru. V Mariboru sta ustanovila g. Parhovec in Valjak tovarno likerjev. Specialiteta firme so dezertna vina Vermouth in Marsala, ki so se dosedaj uvažala. Tovarna je najmodernejše urejena.

• Dohodki naših carinarov v letu 1923 so znašali 1.839.554.309 dinarjev.

• Nova tovarna v Vojvodini. V Velikem Bečkereku je ustanovljena tovarna za predelavo železa in drugih kovin. Osnovni kapital znaša 10 milijonov dinarjev.

• Direktni voz Budimpešta—Zagreb—Sušak je uveden pri vlakih 400—312, 311—402.

• Težave poljskega lesnega izvoza. Radi valorizacije zvezniških tarifov na Poljskem je zašla lesna izvozna trgovina v občutne težkoče. V zvezi z visokimi izvoznimi dajatvami previsoki železniški tarif popolnoma onemogočajo izvoz. Lesni izvozniki so se obrnili za odpomok na poljskega trgovinskega ministra.

• Izmena reških zvezniških kron se bo najbrže izvršila že meseca februarja. Izmena se bo vršila po razlicji 100 : 30, 100 : 15 in 100 : 7 z ozirom na vsoto ki jo posameznik predloži v zameno.

• Bilanca nemške državne banke. Ki jo je izdala dne 15. decembra, izkazuje zlate podlage 467.330.000 mark. Zlati depoziti v inozemstvu znašajo 21.000.000 mark. Bankovcev v obliki izkazuje banka s 1. januarjem 24 kvartilijonov mark.

• Ruska sladkorna industrija. V Rusiji nameravajo povečati ploskev za kulturo sladkorne pese od 225.000 desjatina na 256.000 desjatina. Produkcija sladkorja se bo torej dvignila letos na 27 milijonov pudov. Obenem je bil sklenjeno, da se poveča rafiniranje sladkorja.

• Živina v Bolgarski. Koncem minulega leta je bilo v Bolgarski 411.612 kun, 26.506 mul, 161.202 oslov, 429.896 bivolo, 1.867.462 konj, 8.905.990 ovac, 1.637.993 koz in 1.117.717 svinj. Vrednost vse te živine znaša približno 20—25 milijard levov.

• Produktivita železa in loka leta 1923 je znašala 26 milijonov ton, leta 1922 25 milijonov in leta 1921 20,1 milijona ton.

DOBAVE IN PRODAJE.

• Prodaja raznih odpadkov. Pri oprijemni zavoda za izradu vojne odeje v Zagrebu se bo vršila dne 12. februarja t. l. dražba raznih odpadkov (od blaga, usnja, kovin, lesa). Predmetni oglas s natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na voljo.

Borzna poročila.

Beograd, 23. januarja. Devize. Dunaj 0,1236—0,1238, Budimpešta 0,33—0,35, Bukarešta 43,50—43,75, Zeneva 1517,50—1520, London 372,75—373,25, Milan 382,75—383,25, New York 87,75—88, Pariz 404,50—405,50, Praga 255,60—255,70, Solun 165—170, Sofija, po oficijelnem borzujem sestanku 52,50.

Zagreb, 23. januarja. Devize. Dunaj 0,12275—0,12475, Budimpešta 0,31—0,34, Bukarešta 42—45, Italija, izplačilo 381,50—384,50, London, izplačilo 370,75—373,75, New York, ček 87,50—88,50, Pariz 403,50—408,50, Praga 254,50—257,50, Sofija 62—67,50, Svica 1517,50—1527,50, Varšava 0—0,0025. — Valute. Dolari 86,625—87,625, avstrijske krone 0,1235—0, napoleondori 327,50—332,50.

Curih, 23. januarja. New York 579,50, London 24,51, Pariz 26,50, Milan 25,20, Praga 16,80, Budimpešta 0,0205, Bukarešta 2,875, Beograd 6,60, Sofija 4,15, Dunaj 0,008125, avstrijske krone 0,00815.

Dunaj, 23. januarja. Devize. Beograd 812—816, Berlin 16,10—16,70, Budimpešta 2,41—2,51, Bukarešta 354—456, London 300,50—301,50, Milan 3099—3111, New York 70,935—71,185, Pariz 3192—3208, Praga 2062—2072, Sofija 501—505, Curih 12,265—12,315. — Valute. Dolari 70,860 do 71,260, bolgarski lev 479 do 487, nemške marke 15,70 do 16,30, funti 298,700—300,300, francoski franki 3135—3185, lire 3030—3100, dinari 809—815, romunski lei 349—352, švicarski franki 12,150—12,230, češkoslovaške krone 2039—2055, madžarske krone 1,74—1,94.

Praga, 23. januarja. Dunaj 4,775, Berlin 8,11, Rim 152, avstrijske krone 4,20, lire 151,25, Budimpešta 12, Pariz 159,50, London 147,05, New York 34,80, Curih 597,50, Beograd 39,85.

Izpred sodišča.

UKRADENE DESKE.

Zidarski pomočnik Andrej Kozlovič, ki je odsedel že v Trstu 4 leta težke ječe zaradi uboja, je ukradel pri nakladanju blodov na železniški voz svojemu delodajalcu Kobliju, lesnemu trgovcu v Ljubljani, 7 desk in jih prodal. Izgovarjal se je, da je storil to iz potrebe, ker je bil v sil, pa mu ni nič pomagalo. Sodisce ga je obsodilo na 3 mesece težke ječe.

FERDAMANA BABA.

Je rekla v Ptuj kmetica Ivana Javornikova v prepiru Neži Hrgovi. Hrgova si je mislila, zdaj jo pa bom, pa je šla na sodišče, ki je pa Javornikovo oprostil. Pa Hrgovi se ni bilo dosti, pa se je peljala na okrajno sodišče v Maribor, pa tudi to je izreklo, da ta izraz ni žaljivka, in je Javornikovo oprostil.

NEHVALEŽNE USLUGE.

V artiljerijski delavnici v Ljubljani sta bila svojočasno odpušena delavca Jože Vihar in Ivan Zakrajšek. Da bi se masčevala nad nadzornikom delavnice in obenem na lep način prišla do denarja, sta sestavila pismo, v katerem sta zahtevala od nadzornika delavnice stotnika Miladinoviča, naj jima pošlje na naslov »Kotnika«, poštoležeče Ljubljana 2000 Din. V slučaju, da tega ne stori, ga bosta naznanila zaradi raznih nerednosti, ki da se vrše v delavnici. To pismo sta dala prepisati Mari Zakrajškovi in ga odposlala. Toda uspeh pisma je bil ves drugačen, kot sta si ga želela prebrisanca. Preiskava v artiljerijski delavnici je pokazala, da je v upravi najlepši red, policija se je pa malo zanimala in pisce ugotovila. Sodisce je obsodilo Veharja in Zakrajška enega na 10 tednov, drugega pa 1 mesec zapora. Mari Zakrajškovi pa 14 dni zapora za uslugo, ki jima jo je napravila.

DAVEK NA OBISK GOSTILN

Je huda nadboga za gostilničarje, ker se ga gostje bolj težko privadijo. Ko je kontrolni organ preizkušal davčne listke v gostilni »Koko« na Koroški cesti v Mariboru, je zapazil, da je imelo 5 gostov listke starega datuma. Stvar je prišla pred sodišče in je bil gostilničar Valentin Glušič obsodjen na 200 Din kazni. Na priziv je odredilo okrajno sodišče ponovno razpravo pred okrajnim sodiščem.

KDO JE VZEL PURANA?

Meseca novembra je zmanjkal neke noči kmetici Alojziji Mačarovi puran. Mačarova je obdolžila sosedovega sina Franca Gabrovca in celo rodbino zmerjala, češ, da je tatinska. Vsled tega jo je pujsko okrajno sodišče obsodilo na 2 dni zapora, na njen priziv pa ji je okrajno sodišče v Mariboru spremenilo zaporno kazen na denarno globo v znesku 100 Din.

DVE KRONI STA SLUŽILA NA DAN

Ferdinand Spurej in Rihard Šoba, ki sta bila uslužbena pri Mariji Bergant, veleposelstvi v Silvici. Ker jima pa ta plača ni zadostovala, sta ukradla svoji gospodnji pšenico kar v snopju in sta si jo pri sosedu omklatala, nato pa prodala. Na ta način sta oškodovala svojo gospodnjo za vsoto do 700 Din. Sodisce je obsodilo Spureja in Šobo vsakega na 6 tednov zapora.

VSE, KAR JIM JE PRIŠLO POD ROKO, SO KRADLI

Ivan Gselman, Albin Klupše in Janez Krivec. Najraje so pa imeli kolesa, cevi, vrvi, sedla in druge take stvari. Ukradeno blago so spravljali pri Jakobu Klementu. Oblasti so jih spravile na varno in sodišče, ki je govorilo zadnje besede, je prisodilo Gselmanu 18 mesecev, Klupšemu in Krivicu vsakemu 5 mesecev težke ječe. Vsi so napravili priziv radi previsoke odmere kazni.

SMUKAVEC

Je rekel posestnik Tomaž Štibler s Fale pri Mariboru svojemu mešaju Tertineku, ko sta se pripravala zaradi meje. Seveda Tertinek ni bil s tem zadovoljen, pa je iskal zadostojenja pri sodišču, ki je obsodilo Štiblerja na 600 Din kazni. Na njegov priziv pa ga je okrajno sodišče oprostil vpoštevač njegovo razburjenje.

NEPOSTEN NAJMITELJ.

Meseca novembra m. l. je našel mesarski vajenec Stanislav Pernat iz Ptuja pred gostilno Stanec listnico s 13 Din, jo vtaknil v žep, pa zbežal. Prisotni, ki so videli, so opozorili izgubljenca, ki je stekel za najditeljem in ga tudi dohtel. Ko ga je prijel za roko, mu je padla listnica iz rokava. Zorec je stvar ovdal in Pernat bo zato sedel 1 dan v zaporu.

TUDI FINANČAR MORA IMETI OROŽNI LIST.

Ker ga pa ni imel, pač pa je nosil pri sebi samokres, je bil finančni pripravnik Luka Bočenko v Mariboru obsodjen na 100 Din kazni ali pa 2 dni zapora.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Ne zamudite!

Četrtek 24. in petek 25. jan.

BAGDADSKI BERAČ

velika, krasna orientalska drama v

2 delih in 9. dejanjih

predvajana kot eden sporec

ob

1/3, 1/7. in 9 uri.

Predprodaja vstopnic od 10. do 12. ure dopoldne in popoldne od 1/2 ure dalje.

Glasba prvovrstna!

Kino

„Ljubljanski dvor“

Vedno zadnje novosti

SAMO

Šelenburgova ulica 3
Gričar & Mejač.

Henry Murger

20

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Tudi je umetnik s skrbjo gledal, da prihaja trenutek, ko se bo moral ločiti od Musette, ki si je sicer pustila poljubljati roke, vrat in razne druge pritike, pa se je omejila na to, da ga je vsakokrat nežno odbila, kadar je hotel s silo vdreti v njeno srce.

Prišedši v Pariz, je Rudolf pustil svojega prijatelja z mlado deklico, ki je prosila umetnika, naj jo spremlja do vrat.

»Mi dovolite, da pridem k vam na obisk?« je vprašal Marcel; »vas bom naslikal.«

»Moj dragi,« je rekla ljubka deklica, »ne morem vam dati svojega naslova, ker ga mogoče ne bom imel jutri več;« je prišla bom k vam in zašla vašo suknjo, ki ima tako veliko luknjo, da bi se človek lahko izselil skozi njo, ne da bi plačal najemnino.«

»Čakal vas bom kot Mesijo,« je dejal Marcel. »Ne tako dolgo,« je smehljaje rekla Musette. »Kako dražestna je ta deklica!« je rekel Marcel in počasi odhajal; »to je boginja veselja. Naradil bom dve luknji v svoji obleki.«

Ni še bil napravil trideset korakov, ko je čutil, da ga je nekdo potrepal po rami: bila je gospodična Musette.

»Moj dragi gospod Marcel,« mu je dejala, ali ste francoski kavalir?«

»Sem: Rubens ni moja dama, to je moja dežiza.«

»Torej dobro, poslušajte mojo težavo in imejte usmiljenje, plemeniti gospod,« je odvrnila Musette, ki je bila nekoliko pokukala v literaturo, dasi se je vrgla na slovnico z grozo Št. Jernejske noči; »moj lišni gospodar je odnesel ključ od mojega stanovanja, ura pa je že enajst zvečer: razumete?«

»Razumem,« je dejal Marcel in ponudil roko Musetti. Peljal jo je v svoj atelje, ki je bil na Cvetličnem nabrežju.

Musette se je skoraj zgrudila od spanca; a imela je še dovolj moči, da je rekla Marcelu in mu stisnila roko:

Se spominjate, kaj ste mi obljubili?«

»O Musette! dražestna deklica,« je dejal umetnik z nekoliko ginjenim glasom, »tu ste pod gostoljubno streho; spite v miru, lahko noč! Jaz grem.«

»Zakaj?« je vprašala Musette s skoraj zaprtimi očmi; »ne bojim se, zagotavljam vas; prvič sta dve sobi, legla bom na vaš kanapé.«

»Moj kanapé je pretrd, da bi mogel človek na njem spati, to je, kot bi spal na kamenju. Dam vam gostoljubje v svojem stanovanju, jaz pa grem prosit zase k nekemu prijatelju, ki stanuje na mojem hodniku; to je pametneje, in je dejal. Navadno držim besedo; a meni je dva in dvajset let in vam osemnajst, o Musette... grem, lahko noč.«

Naslednjega jutra ob osmih se je vrnil Marcel v svoje stanovanje z loncem cvetic, ki jih je bil kupil na trgu. Našel je Musette, ki se je bila vrgla čisto oblečena na posteljo in je še spala. Pri hrupu, ki ga je napravil, se je zbudila in pomolila Marcelu roko.

»Vrli dečko,« mu je rekla.

»Vrli dečko,« je ponovil Marcel, »ni to tu sinonim za smešno?«

»Oh!« je dejala Musette, zakaj mi rečete to? To ni ljubeznost; namesto da mi govorite nagajivosti, ponudite mi vendar ta ljubki lonec cvetic.«

Zares sem jih prinesel, da jih podarim vam,« je rekel Marcel. »Vzemite jih torej in za plačilo moji gostoljubnosti mi zapojte eno vaših ljubkih pesmi; odmev moje podstrešne sobe bo mogoče obdržal nekaj vašega glasu, in slišal vas bom še, ko boste odšli.«

»Oh, torej me hočete vreči skozi vrata?« je rekla Musette. »In če jaz nočem oditi? Poslušajte, Marcel, ne delam velikih ovinkov, če hočem povedati, kar mislim. Vi mi ugajate in jaz vam ugajam. To ni ljubeznost, a je mogoče kal ljubezni. Dobro, ne grem, ostanem in ostala bom tu, dokler ne zvonejo cvetlice, ki ste mi jih pravkar prinesli.«

»Oh!« je vzkliknil Marcel, »a ovenele bodo v dveh dneh! Če bi bil vedel, bi bil kupil nesmrtnice.«

Že štirinajst dni sta stanovala skupaj Musette in Marcel in živela, dasi sta bila večkrat brez denarja, najdražestnejše življenje na svetu. Musette je čutila za umetnika nežno čuvstvo, ki ni imelo nič skupnega z njenimi prejšnjimi strastmi, in Marcel se je začel bati, da se resno zaljubi v svojo ljubico. Ker ni vedel, da se je tudi ona hudo bala, da se ne zaljubi vanj, je gledal vsako jutro, v

kakšnem stanju se nahajajo cvetlice, katerih smrt je imela prekiniti njuno zvezo; in zato se je trudil, da bi si razložil njihovo sočnost vsakega novega dne. A dobil je kmalu ključ skrivnosti; ko se je neke noči zbudil, ni več našel Musette ob svoji strani. Vstal je, teklo po sobi in zapazil svojo ljubico, ki je porabila vsako noč njegov spanec, da je namočila cvetlice in jih obvarovala smrti.

VII.

Valovi Paktoja.

Bilo je 19. marca... In če utegne doseči Rudolf visoko starost gospoda Raoul-Rochette-a, ki je videl zidati Ninive, ne bo nikdar pozabil tega dne, kajti baš tega dne, na dan sv. Jožefa, je prišel naš prijatelj ob treh popoldne od nekega bankirja, kjer so mu izplačali vsoto sedem sto frankov v zvečenem in veljavnem denarju.

Prvo, kar je Rudolf napravil s tem kosom Peruja, ki mu je pravkar pal v žep, je bilo, da ni plačal svojih dolgov, ker je bil samemu sebi prišel, da bo varčeval in da ne bo delal nikakih postranskih skokov. Sicer pa je imel glede tega skrajno določene misli; govoril je, da se mora baviti človek s potrebnim, preden začne misliti na nepotrebno; zato ni plačal svojih upnikov in si je kupil turško pipo, po kateri je že dolgo koprnel.

Ne čakaj spomladi!

Naroči takoj: seme, sadno drevje, dalje, vrtnice, gladiole i. t. d.

Veletrnarsko podjetje
»VRT« DŽAMONJA
IN DRUGOVI, Maribor.

Zahtevaj cenike!

Toploška

(tovarna pločevinastih škatel)

J. Pleško

Ljubljana

Karlovka cesta štev. 2

Kože divjačine

lisice, kune, dihurje, vidre, zajke i. t. d.

kupujem neposredno z Ameriko.

Plačam najvišje dnevne cene!

Od 1. januarja dalje zbirališča v vseh večjih mestih Jugoslavije, Italije in Bolgarske i. t. d.

Zagreb: Lavosl. Wohlmot, Hlca 82.

Sarajevo: Jokić i Rosić.

Bos. Novi: Ibrahim Memić.

Beograd: J. Fischer (Hotel Petrograd).

Tuzla: Braća Antić.

Skopje: Jeruham Karlo sinovi.

nadalje v Ljubljani, Nišu, Gospiću, Sofiji in Trstu.

MAVRO FISCHER, Sisak, telefon broj 86, 30 in 61.

Levinac: Mate Kovačević.

Banjaluka: Mile Janković.

Kotor: Borislav Maksimović i dr.

Osijek: Hermann Lederer.

Sušak: Mato Stipčić.

Niškič: Lazar Madić.

(Dalje sledi.)

Večja množina časopisnega papirja na prodaj.

Kje, pove uprava lista.

Zbirka opernih in operetnih tekstov.

Izšli so sledeči zvezki:

1. Tajnost.
2. Jenufa.
3. Sevilski brivec.
4. Gorenjski slavček.
5. Mefistofeles.
6. Prodana nevesta.
7. Nižava.
8. Vrag in Katra.
9. Carostelec.
10. Janko in Metka.
11. Zapečatenci.
12. Tosca.
13. Aida.

Izdala in založila

„Zvezna tiskarna in knjigarna“

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Vsak zvezek stane 4 Din.

Hišne potrebešine

emajlirano težko posodo znamke „Goliath“ in lažje vrste, češkoslov. proizvoda, pločevinasto in lito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo se kupi najceneje in najbolje pri trdkih

A. Vicol,

Maribor, Glavni trg št. 5.

Po tovarniških cenah vsa ostala zaloga damskih klobukov

M. Horvat,
Stari trg št. 21.

PRATIKA
Z. A. D. E. C. O
NOVOST
ZA LETO
1924

Slike narisal akad. slikar M. Gaspari.
Besedilo zložil Tone Gaspari.
Krasno umetniško in literarno delo
za mladino
je izšlo koncem novembra t. l.
v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne
v Ljubljani.

Cena po Din 25.—, v luksurni izdaji
po Din 30.—.

Poštnina posebej po Din 1.— odnosno
za luksurno izdajo po Din 1-50.—, za
izposredništvo dvojna poštnina.

Naročila sprejema
Zvezna knjigarna,
Ljubljana, Mariljn trg 8.

Kupujte „Narodni Dnevnik“!

MALI OGLASI

Cena oglasa do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para z davčino vred.

Peč.

Iz litaze železa, velika, pripravna tudi za večje prostore, prodaja po ceni BOLE, Krsnikova ul. 8 v Ljubljani.

Intelligenten privatni uradnik

40 let, s K 28.000— stalnih mesečnih dohodkov, išče življenjsko družico ne pod 26 leti (vdova ali gospodična). Doda je: neobhodno potrebna. Glavna je: inteligentna, dobrotna in simpatična zunanost. Diskretna, častna, zadržana. Ponudbe sprejemati tudi potom privatnega posredovalca. Pisane ponudbe poslati na „PUBLICITAS“, d. d. ogl. zavod Beograd, Pozorišna ulica 2.

Rivši drž. namesteneč

z večletno prakso pisarniškega rudarskega obrata, star 38 let išče primerne službe pri kakem premogovniku ali tovarni, eventualno službo občinskega tajnika.

Lita peč.

Železna „Gaisper“ se prodaja v Pražakovi ul. 11 podpril. desno.

Harmoniko

Štirinast tveška Lubas prodaja G. Štefan, Peč v Rožno dolino 24.

Vleposestvo

76 oralov z vsemi kulturami, 80 glav živine ter velik inventar in lepa poslopja Din 1.600.000.

Vila

krasna, po kupu prosta.

Gostilna

ali kavarna v Mariboru.

Posedstva

do 880 oralov z žago ali mlinom.

Trgovska hiša

z opravo in blagom v trgu 700.000 kron.

Hiša

s 3 sobami za 200.000 K

prosta realiteta pisarna

Zagorci, Maribor, Barvarska ulica 3.

Stanovanje

prostorna, solnčna lega, sredi mesta se je proti oškodovani zamenja. Ponudbe pod „Zame-na“ upravo tega lista.

Soba.

z dvema posteljami, lepo meblirano, s posebnim vdom in električno razsvetljavo iščeta dva gospoda. Sobe v sredini mesta imajo prednost. Pisane ponudbe pod „OTON“ na upr. lista.

Važno

za ženske in neveste! Izdeluje se vsakovrstna salonska garderoba za dame in gospode, najmodernejše vsakovrstne toalete po meri. Cene znatno nižje. — Strankam, ki prinesejo blago same, ista potreba. — Brata Brunskole, Ljubljana, Židovska ul. 6.

Kupim

za večjo trdiko bukovega, smrkovega in borovega lesa, lupljenega 0'10 do 0'25 srednjega premera, ali odrezane dolžine 1'20 do 3 m za radnik. Ponudbe na poštni predal št. 85, glavna pošta, Maribor.

Za pisarno

se išče 1 večja ali 2 manjši sobi v sredini mesta z elektr. razsvetljavo in separiranim vodom. Ponudbe z navedbo cene pod „Januar“ na Aloma Co., Ljubljana.

Janez Trdinove bajke

I. zvezek, se kupi. — Ponudbe pod „Knjiga“ na upravo lista.

Razprodaja.

Do konca februarja razprodaja vse potrebščine za modiste. M. HORVAT, Stari trg 21.

Mlad, inteligenten fant.

želi dopisovanja z mlado gospodično, ki je rajsko lepa in brez interesov. Tajnost častna zadeva. Dopolne, če mogoče s sliko pod naslov: „Mladi Amerikane“ poštno ležečo Kočevje, Dolenjsko.

Pekovskega vajenca

se sprejme pod dobrimi pogoji pri Matiji Senekar, pekovski mojster Sletina — Radenci.

Znanja želi

želi mlad posestnik iz lepe kmetije ter neoporečne preteklosti vsled pomanjkanja z dobro vzgojeno, kmetijski gospodnji primerno izobraženo gospojo. Cenj. ponudbe pod „Tih sreča“ na upr. lista.

Ožjega znanja

želi mlad posestnik iz lepe kmetije ter neoporečne preteklosti vsled pomanjkanja z dobro vzgojeno, kmetijski gospodnji primerno izobraženo gospojo. Cenj. ponudbe pod „Tih sreča“ na upr. lista.

Vrvarskega vajenca

sprejme stara, dobro vpeljana obrt na doželi. Ponudba pod „VRVARSTVO“ na upr. lista.

Dve gospodični

intelligentni, muzikalni, čedna zunanosti, veliki ljubiteljci športa, želita radi pomanjkanja znanja, najraje nemške ali slovenske korespondence v svrhu duševnega razvedrila s slavnimi gosposi, po možnosti z boljšimi uradniki. Ponudbe s sliko naj pošljejo upravi lista pod „Zna-ia. Sonia“.

Ženitna ponudba!

Mlad intelligenten gospod s primerno vsoto denarja, se želi v svrhu takojšnje ženitve seznaniti z gospodično v starosti 18 do 26 let, ki bi imela nekaj premoženja. Tajnost častna zadeva. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se na zahtavo vrne na naslov: Edvin Laitter, poštno ležečo Kočevje, Dolenjsko.